

Ryszard Cędrowski, M. Rębkowski, Zbigniew Polak, Marek Mierosławski

---

Kołobrzeg, woj. koszalińskie. Stare Miasto

Informator Archeologiczny : badania 22, 128

1988

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

l XIX w., wśród nich kolekcja pieczęci skarbowych i firmowych z butelek od alkoholi. Jest też kolekcja nowożytnych fajek ceramicznych.

Badania zostały zakończone, a relikw odkopany fundamentowego muru zamkowego ma być - w zamiarze władz wojewódzkich i miejskich - udostępniony do oglądania jako rezerwat archeologiczny w ciągu kaliskich miejskich średniowiecznych murów obronnych.

**Kołobrzeg,
woj. koszalińskie
Stare Miasto**

**PP Pracownie Konserwacji Zabytków
Pracownia Archeologiczno-Konserwatorska Oddział w Warszawie**

Badania prowadzili mgr mgr Ryszard Cędrowski i M. Rębkowski przy udziale mgr mgr Zbigniewa Polaka i Marka Mierostawskiego oraz studentów UW i ASP. Finansował WKZ w Koszalinie. Trzeci sezon badań. Miasto średniowieczne i nowożytne.

Sezon badawczy poświęcono na kontynuowanie i zakończenie badań w bloku A13 (kamienice położone na posesjach przy ulicy E. Gierczak 44 i 45), oraz na rozpoczęcie prac w bloku A12 (kamienice przy ulicy G. Narutowicza 29 i 32). Przebadano łącznie wykopy o powierzchni ponad 220 m² eksplorując tym samym ponad 800 m³ nawarstwień.

Badania w bloku A13.

Kontynuowano badania z lat 1986-1987. Odsłonięto i wyeksplorowano do calca tylne części kamienic przy ulicy E. Gierczak 44 i 45 (wykopy IX/44 i IX/45), a także wykopy na zapleczu kamienicy przy ul. E. Gierczak 44. Potwierdzone zostało wstępne datowanie pojawienia się architektury ceglanej na 2 ćw. I un połowę XIV w. Stwierdzono istnienie co najmniej dwóch faz zabudowy drewnianej z najstarszej fazy miasta datowanej na 2 połowę XIII i I poł. XIV w. Z tego okresu pochodzą odsłonięte w kamienicy nr 44 relikwity budynku zrębowego, konstrukcji plecionkowych i grodzienia w konstrukcji płotowej, a na posesji nr 45 - półziemianka o plecionkowej konstrukcji ścian naziemnych i wymiarach ok. 3,5 x 3 m, oraz jamy gospodarcze. Stanowiły one zaplecze mieszkalnej chaty sumikowo-łątkowej posadowionej na ramie, która została wyeksplorowana w latach poprzednich. Odkryto nieznanne dotychczas elementy architektoniczne związane z egzystencją kamienic, m. in. w kamienicy nr 45 - podwalnię szachulcowej, poprzecznej ściany działowej i ślady pierwotnej ściany frontowej również wykonanej w tej konstrukcji. Interesująco przedstawiają się odsłonięte we wnętrzach kamienic pozostałości systemu kanalizacyjnego: drewniane studzienki, rury i odwadniające beczki klepkowe. Wykop na zapleczu działki nr 44 pozwolił na rozpoznanie jej rozplanowania i zabudowy w okresie od XIV w. Stwierdzono m. in. występowanie czternastowiecznej pracowni obróbki drewna i latrynę funkcjonującą od schyłku wieku XIV do zniszczenia przez pożar ok. poł. XV w.

Badania w bloku A12.

Odsłonięto w całości kamienicę położoną na posesji G. Narutowicza 29 wraz z dostawioną do niej oficyną. W obrębie kamienicy założono dwa wykopy (I/29 i II/29). Wykazały one brak zabudowy drewnianej z pierwszego okresu rozwoju miasta. Po raz pierwszy działka została zabudowana wraz z pojawieniem się kamienicy gotyckiej ok. poł. XIV stulecia. W architekturze kamienicy wydzielić można co najmniej cztery fazy, od nie jednoczesowego wznoszenia ścian kapitałnych, poprzez dobudowanie w XV w. oficyny, aż po przemurowanie ściany wschodniej wraz z postawieniem nowej ściany frontowej w 2 poł. XVII w.

W obrębie kamienicy przy ul. G. Narutowicza 32 założono wykop (I/32) we frontowej partii. Również tutaj nie stwierdzono istnienia zabudowy drewnianej starszej od architektury gotyckiej. Sama kamienica została wzniesiona w poł. XIV w. W okresie wojny trzydziestoletniej mur wschodni kamienicy został zniszczony i rozebrany, a nowy został wymurowany z przesunięciem ok. 1 m, co poszerzyło tę narożną kamienicę w kierunku ul. Martackiej. W warstwach związanych z funkcjonowaniem obu kamienic stwierdzono m. in. występowanie podstawy pieca, palenisk oraz kilku faz kanalizacji.

Sezon przyniósł znaczne wzbogacenie ilościowe i jakościowe pozyskiwanych zabytków ruchomych. Znalaziono 4 tys. fragmentów ceramiki, wśród której na szczególną uwagę zasługuje zbiór XIII i XIV wiecznej ceramiki importowanej z północno-zachodniej Europy. Dużą różnorodność prezentują zabytki metalowe (sprzączki, zapłniki, ostrogi, klódki, klucze, noże), skórzane oraz drewniane. Rzadsze są przedmioty wykonane z kości, rogu i bursztynu.

Matériau i dokumentacja przechowywana jest w Pracowni Archeologiczno-konserwatorskiej PP PKZ w Warszawie.

Badania będą kontynuowane.